

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ ศึกษาถึงสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เสนอแนวทางในการส่งเสริมสภาพขวัญกำลังใจของข้าราชการระดับอำเภอ สังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการวิจัย

- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 4) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 5) สร้างเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็น
- 6) ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ
- 7) ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล
- 8) สรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการในสำนักงานที่ว่าการอำเภอ และกิ่งอำเภอ ในจังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 20 อำเภอ และ 4 กิ่งอำเภอ โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ/กิ่งอำเภอ

อำเภอและกิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร		รวม
	เจ้าพนักงานปกครอง	เจ้าหน้าที่ปกครอง	
อำเภอเมือง	11	13	24
อำเภอบ้านไผ่	6	12	18
อำเภอพล	7	9	16
อำเภอน้ำพอง	7	8	15
อำเภอชุมแพ	7	9	16
อำเภอภูเวียง	7	6	13
อำเภอัญญาคีรี	7	7	14
อำเภอหนองเรือ	7	10	17
อำเภอกระนวน	7	8	15
อำเภอหนองสองห้อง	5	7	12
อำเภอชนบท	7	7	14
อำเภอสีชมพู	6	8	14
อำเภอเวียงชัย	5	6	11
อำเภออุบลรัตน์	6	6	12
อำเภอบ้านฝาง	6	8	14
อำเภอเขาสวนกวาง	6	7	13
อำเภอพระยืน	6	6	12
อำเภอเวียงใหญ่	5	6	11
อำเภอเปือยน้อย	4	6	10
อำเภอภูผาม่าน	4	7	11
กิ่งอำเภอโคกโพธิ์ไชย	4	5	9
กิ่งอำเภอหนองนาคำ	4	4	8
กิ่งอำเภอซำสูง	3	5	8
กิ่งอำเภอบ้านแฮด	3	6	9
รวม	140	176	316

หมายเหตุ เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนา-เมษายน พ.ศ. 2539

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1) ศึกษาหลักการและทฤษฎี ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพการปฏิบัติจริง

- 2) กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือการวิจัย
- 3) สร้างเครื่องมือ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 4) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
- 5) ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือการวิจัย
- 6) ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

ในการทดลองใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อหาความตามเชิงเนื้อหา (Content validity) หลังจากนั้น ได้ทำการตรวจสอบปรับปรุงคำถามในแบบสอบถามในแต่ละคน ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว แล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วจึงนำมาทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้แก่ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด และพนักงานสุขาภิบาล จำนวน 30 คน ในอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ผลปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.96 ตามวิธีของ Lee J. Conbach

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้สอบแบบถาม โดยแบบสอบถามมี 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ระดับตำแหน่ง ฯลฯ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพขวัญกำลังใจซึ่งได้แก่

1) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน	จำนวน 9 ข้อ
2) ความรับผิดชอบ	จำนวน 5 ข้อ
3) ความรู้สึกประสบความสำเร็จในการทำงาน	จำนวน 7 ข้อ
4) ความรู้สึกมั่นคงในหน้าที่การงาน	จำนวน 4 ข้อ
5) ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน	จำนวน 9 ข้อ

6) ความรู้สึกพึงพอใจในสภาพแวดล้อม จำนวน 9 ข้อ

7) การยอมรับจากสังคม จำนวน 6 ข้อ

ข้อกระทง (Item) ในแบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale)

4 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ผลต่อขวัญกำลังใจ ซึ่งได้แก่

1) ปัจจัยด้านสภาพการทำงาน จำนวน 7 ข้อ

2) ปัจจัยด้านความเพียงพอของรายได้ จำนวน 4 ข้อ

3) ปัจจัยด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน จำนวน 5 ข้อ

4) ปัจจัยด้านความยุติธรรม จำนวน 5 ข้อ

5) ปัจจัยด้านศักดิ์ศรีอาชีพในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ

6) ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมงาน จำนวน 5 ข้อ

7) ปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา จำนวน 6 ข้อ

8) ปัจจัยด้านสวัสดิการในหน่วยงาน จำนวน 5 ข้อ

9) ปัจจัยด้านการยอมรับจากสังคม จำนวน 4 ข้อ

ข้อกระทง (Item) ในแบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale)

4 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งถามแนวทางส่งเสริมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานซึ่งได้แก่

1) แนวทางการส่งเสริมสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สำหรับผู้บริหารระดับสูง

2) แนวทางการส่งเสริมสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สำหรับผู้บริหารระดับต้น

3) แนวทางการส่งเสริมสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สำหรับเพื่อนร่วมงาน

4) แนวทางการส่งเสริมสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สำหรับตัวข้าราชการเอง

5) อื่น ๆ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย ได้ทำการเก็บระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามได้รับคือ ทั้งหมด 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.05 %

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ และประมวลโดยวิธีแจกแจงนับในแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 พิจารณาแจกแจงความถี่ หรือร้อยละ เสนอในตาราง

ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 - วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน -

มาตรฐาน

ตอนที่ 4 ประมวลข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบแบบสอบถามซ้ำกัน

2) การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากค่าเฉลี่ยที่วิเคราะห์นำไปแปลผลดังต่อไปนี้

(1) ด้านสภาพขวัญกำลังใจ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.00	หมายความว่า	มีสภาพขวัญกำลังใจสูงมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีสภาพขวัญกำลังใจสูง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีสภาพขวัญกำลังใจต่ำ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีสภาพขวัญกำลังใจต่ำมาก

(2) ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.50	หมายความว่า	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	หมายความว่า	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	หมายความว่า	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	หมายความว่า	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจน้อยที่สุด